

*Марчук Володимир Ілліч,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування» кафедри публічного
управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і природокористування України*

ГОЛОВНІ ПАРАДИГМИ НОВОЇ СИСТЕМИ ПОГЛЯДІВ НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ СКЛАДОВУ УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ

Україна як і решта розвинених держав вступила у процес інтелектуалізації економіки, що вимагає від держави активізацію в національній економіці інтелектуальних ресурсів, посилення використання високих технологій, прискорення інтелектуалізації праці, самоорганізації та саморозвитку, децентралізації управління. Саме процес інтелектуалізації відкриває нові можливості для зростання інтелектуалізації бізнесу, забезпечує високу результативність для всіх господарюючих суб'єктів. В

інтелектуальному суспільстві місцеві громади активно використовують інтелектуальну працю своїх робітників, інноваційні технології, широку інформацію, що дає можливості бути креативними, мати певні переваги для залучення інвестиційних ресурсів.

Отже, інтелектуалізація національної економіки призводить до посилення ролі місцевих територіальних громад в економічному розвитку країни [2, 3].

До основних завдань управління територіальними громадами в інтелектуальній економіці слід віднести:

- здатність креативно планувати, реалізовувати плани, конкурувати за інвестиції та кращі робочі місця;
- здійснювати стимулюючий вплив на економічні процеси та інновації;
- використовувати інтелектуальний ресурс громади для створення конкурентних переваг;
- забезпечити мотивацію та спроможність «ключових учасників» використовувати інтелектуальну працю;
- можливість створити та підтримувати інституції, що сприяють використанню інтелектуального потенціалу, постійній модернізації та інноваціям;
- забезпечити бажання та спроможність ключових установ пристосовуватись до викликів інтелектуальної економіки.

Орієнтація України на широке залучення інтелектуального капіталу та інтелектуальної праці це основа економічного розвитку. Інтелектуалізація сама по собі не гарантує соціального благополуччя, високої якості життя, збереження життєдіяльності та екологічної безпеки., але без впровадження інтелектуальних чинників розвиток економіки взагалі неможливий. Рівноцінна присутність економічної, соціальної та екологічної складової в інтелектуальному суспільстві забезпечує сталість розвитку, його збалансованість та повноцінність [1].

Отже, місцевий розвиток – це процес певних змін у місцевій системі територіальної громади, який призводить до покращення якості життя, це партнерство інтересів громади, підприємницьких кіл та органів місцевого самоврядування для підвищення добробуту кожного члена громади і всіх загалом. Таким чином існує прямий зв'язок між сталим розвитком у громаді та місцевим економічним розвитком, що орієнтується на три складові – соціальне благополуччя, рівний доступ всіх жителів до публічних послуг, охорони здоров'я, чистоти довкілля, екологічної безпеки та захищеності.

При розробці плану розвитку територіальної громади в інтелектуальному середовищі повинна акцентуватись увага на наступному:

1. Сучасний соціально-економічний розвиток створюється переважно інтелектуальним бізнесом.

2. Інтелектуальний бізнес забезпечує нові креативні робочі місця, що відображається на зростанні добробуту громади та індивідуальних доходів

мешканців відповідно до зростання питомої ваги інтелектуальної складової в сукупному суспільному продукті.

3. Місцева влада та громадські організації створюють умови для розвитку інтелектуального бізнесу [4].

4. Формується розвинута інфраструктура інтелектуального сектору, що є головним рушієм зростання конкурентоспроможності громади.

5. Інтелектуалізація передбачає надання якісних публічних послуг місцевою владою громаді та бізнесу, і є головним елементом конкурентних переваг.

6. Ефективне управління громадою чи регіоном забезпечується системним креативним менеджментом, місцевими ресурсами, співпрацею на основі інновацій в державно-приватному партнерстві [1].

Основними критеріями забезпечення сталого розвитку територіальної громади в інтелектуальному суспільстві можуть стати:

1. співпраця над створенням креативних винаходів та залученням інвестицій;

2. сприяння розвитку та диверсифікації інтелектуального бізнесу, формування кластерів;

3. взаємодія та співробітництво у розвитку інфраструктури, впровадження енергозбереження, оптимізація транспортних потоків;

4. креативність прийняття рішень у ДПП;

5. спонукання інтелектуального бізнесу до соціальної, екологічної та етичної відповідальності;

6. навчання та підвищення кваліфікації персоналу;

7. демократизація та партисипація у діяльності влади [2].

Отже, управління розвитком територіальних громад в умовах інтелектуальної економіки доцільно розглядати з погляду трьох основних блоків: політико-правового, соціально-економічного і соціокультурного [2].

З огляду на це уможлиблюється розгляд складників зазначеного розвитку, зокрема політико- правового, що забезпечує легітимну основу суб'єктності сільської територіальної громади; соціально- економічного, що створює матеріальну основу життєдіяльності сільської територіальної громади; соціокультурного, що формує ідейно ціннісну основу функціонування сільської територіальної громади як соціальної спільноти [1].

Кожен зі складників зумовлений різними чинниками, аналіз яких і дає можливість виокремити необхідні підходи в створенні та реалізації суспільної політики щодо розвитку села за допомогою сільських громад в конкретних політичних, соціальних, економічних і культурних умовах. З огляду на вищевикладене подальшого розвитку потребує деталізація складників, а також шляхи удосконалення суспільної політики щодо територіального розвитку в умовах інтелектуалізації економіки.

Список використаних джерел

1. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики : монографія. К. : Юрид. думка, 2020. 656 с.
2. Шумляєва І. Д. Функціональна характеристика діяльності територіальних громад. *Аспекти публічного управління*. 2021. № 2 (2). С. 83-89.
3. Горбата Л. П., Синельник Т. Б. Особливості національної системи стійкості на рівні територіальних громад в умовах війни. *Інвестиції: практика та досвід*. № 22 (2023). С. 191-196. URL : <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2568/2604>
4. Горбата Л. П. Забезпечення стратегічного планування в умовах національної системи стійкості на рівні територіальних громад в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Публічне управління і адміністрування. № 4/2023. С. 54-60. URL : http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2023/9.pdf.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування
України

ІНІ неперервної освіти і туризму
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«Наукові здобутки студентської та учнівської молоді
з реалізації Плану відновлення України»

м. Київ, 13 березня 2024 року

УДК 37:001:338.245-043.96

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 10 від 21 березня 2024 р.).*

Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13 березня 2024 р. / за заг. ред. І.С. Гриценка, І.М. Грищенко, Л.П. Горбатої. Київ : РВВ НУБіП України, 2024. 163 с.

ISBN 978-617-8351-98-4

Організатори конференції: ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України, Студентська організація НУБіП України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Маріупольський державний університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний торговельно-економічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Державний біотехнологічний університет, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», Інженерно-будівельний інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури, Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради Фастівського району Київської області, Дніпровський ліцей №97 Дніпровської міської ради, Ірпінський ліцей №1 Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Ірпінський гуманітарний ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Коцюбинський ліцей №2 Коцюбинської селищної ради Бучанського району Київської області, Нижчедубечанський ліцей Пірнівської сільської ради Вишгородського району Київської області, Опорний заклад освіти Богуславського академічного ліцею №1 Богуславської міської ради Київської області, Петрівський ліцей Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки студентів освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр», та оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності та якості наукових досліджень, обміну досвідом та представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань і визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Організаційний комітет: Гриценко І.С., Грищенко І.М., Горбата Л.П., Олійник В.В., Мельниченко С.В., Євсюкова О.В., Семенченко Ф.Г., Витвицька О.Д., Приліпко С.М., Сизон В.Г.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України», яку підготували і провели кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва й кафедра готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, 13 березня 2024 року.

Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює основні напрямки Плану відновлення України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків, студентів та учнів, усіх зацікавлених у реалізації Плану відновлення України.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024